

Sygn. akt II K 389/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 07 grudnia 2016 r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie w II Wydziale Karnym, w składzie

Przewodniczący :SSR Katarzyna Zabuska,

Protokolant : stażysta Wioleta Olewińska,

z udziałem Prokuratora Prokuratury Rejonowej Krzysztofa Górskiego,

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 30 czerwca 2016r., 05 lipca 2016r., 13 września 2016r. oraz 06 grudnia 2016 r.

sprawy

J. A., syna P. i M. z domu T., urodzonego (...) w G.,

oskarżonego o to, że:

I. w dniu 22 sierpnia 2014 r. oraz w dniu 19 marca 2015 r. w O. w oddziale (...) S.A. przy ul. (...) w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wspólnie i w porozumieniu z inną osobą, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadził w błąd przedstawicieli wymienionej firmy co do faktycznych możliwości wywiązania się z warunków umów (...) oraz co do faktu zatrudnienia i doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem wymienioną firmę na łączną kwotę w wysokości 13 000 zł.,

tj. o czyn z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 12 kk

II. w dniu 8 stycznia 2015 roku w O., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem Bank (...) S.A. z siedzibą we W. w kwocie 73140 zł., poprzez posłużenie się nierzetelnym zaświadczeniem o zatrudnieniu i dochodach w firmie (...) z/s w W., które miało istotne znaczenie dla uzyskania kredytu i wprowadzenie w błąd co do faktu zatrudnienia oraz osiągniętych dochodów, a tym samym zamiaru wywiązania się z umowy o kredyt gotówkowy nr (...),

tj. czyn z art. 297§1 kk w zb. z art. 286§1 kk w zw. z art. 11§2 kk

I. oskarżonego **J. A.** w ramach zarzucanego mu w punkcie I a o czynu uznaje za winnego tego, że:

a/ w dniu 22 sierpnia 2014 r. w O. w oddziale (...) S.A. przy ul. (...), wspólnie i w porozumieniu z inną osobą, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadził w błąd przedstawiciela wymienionej firmy co do faktycznych możliwości wywiązania się z warunków umowy (...) oraz co do faktu zatrudnienia i doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem wymienioną firmę na kwotę 4.000 złotych, czyn ten kwalifikuje z art. 286 § 1 kk i za to z mocy powołanego przepisu skazuje go na karę 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności;

oraz tego, że:

b/ w dniu 19 marca 2015 r. w O. w oddziale (...) S.A. przy ul. (...), wspólnie i w porozumieniu z inną osobą, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadził w błąd przedstawiciela wymienionej firmy co do faktycznych możliwości wywiązania się z warunków umowy (...) oraz co do faktu zatrudnienia i doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem wymienioną firmę na kwotę 9.000 złotych, czyn ten kwalifikuje z art. 286 § 1 kk i za to z mocy powołanego przepisu skazuje go na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

II. oskarżonego **J. A.** uznaje za winnego popełnienia zarzucanego mu w punkcie II a o czynu z art. 297§1 kk w zb. z art. 286§1 kk w zw. z art. 11§2 kk z tym ustaleniem, że doprowadził on do niekorzystnego rozporządzenia mieniem Bank (...) S.A. z siedzibą we W. na kwotę 60.000 złotych i za to z mocy powołanych przepisów skazuje go a na podstawie art. 286 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk wymierza mu karę 1 (jednego) roku i 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności;

III. na podstawie art. 85 kk i art. 86 § 1 kk w zw. z art. 4 § 1 kk łączy orzeczone wobec oskarżonego J. A. kary jednostkowe pozbawienia wolności i wymierza karę łączną 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

IV. na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk i art. 70 § 1 pkt 1 kk w zw. z art. 4 § 1 kk wykonanie orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności warunkowo zawiesza na okres próby 4 (czterech) lat;

V. na podstawie art. 46 § 1 kk w zw. z art. 4 § 1 kk orzeka wobec oskarżonego obowiązek naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonego Bank (...) S.A. z siedzibą we W. poprzez zapłatę kwoty 60.000 (sześćdziesiąt tysięcy) złotych;

VI. na podstawie art. 627 k.p.k. i art. 2 ust.1 pkt 4 i art. 6 ustawy z dnia 23.06.1973r. (Dz.U. z 1983r. Nr 49, poz.223 z późn.zm.) o opłatach w sprawach karnych zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w całości, w tym opłatę w kwocie 300 (trzysta) złotych.

Sygn. akt II K 389/16

UZASADNIENIE

Sąd ustalił, następujący stan faktyczny:

Oskarżony J. A. od 16 listopada 2012 r. do dnia 29 lipca 2015 r. był zarejestrowany jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku. Od lipca 2015 r. do listopada 2015 r. był zatrudniony na umowę o pracę w firmie (...) z siedzibą w W..

(dowód: informacja z Urzędu Pracy k. 281, k. 64, k. 103 informacja z ZUS k. 281, k. 69)

J. A. poznał (...) we wrześniu 2013 r. za pośrednictwem sieci Internet. Nawiązali kontakt mailowy. W dniu 24 września 2013 r. J. A. pożyczył (...) kwotę 4 000 złotych. Wymieniony zobowiązał się do jej zwrotu do 31 grudnia 2013 r. (...) zaproponował J. A., że ma możliwość załatwiania kredytów. J. A. otrzymywał od wymienionego nie wypełnione wnioski kredytowe, które następnie podpisywał i odsyłał (...). Były do nich dołączane blankiety zaświadczeń o zatrudnieniu, które J. A. podpisywał. W ten sposób J. A. zawierał umowy kredytowe. Uzyskane z pożyczek pieniądze przekazywał (...). Uzgadniali, że (...) spłaci częściowo zadłużenie. W marcu 2015 r. na prośbę (...), J. A. zawarł umowy na zakup łącznie 11 aparatów telefonicznych marki apple iphone. Po uzyskaniu aparatów przekazywał je (...), a ten sprzedał je w lombardzie.

(dowody: wyjaśnienia oskarżonego J. A. k. 247v , oświadczenie k. 281, k. 153, k. 156, k. 207, umowa pożyczki k. 281, k. 154, k. 155, k. 209, korespondencja mailowa k. 281, k. 157-158, kserokopia zawiadomienia o przestępstwie k. 281, k. 203-206, potwierdzenia przelewów k. 281, k. 210-215)

J. A. w dniu 20 sierpnia 2014 r. złożył doradcy finansowemu w Oddziale (...) S. A. w O. przy ul. (...) wniosek o udzielenie pożyczki gotówkowej w kwocie 12.137 złotych. Na kwotę tą składały się opłata przygotowawcza w wysokości 568 złotych, koszt ubezpieczenia 6632 złotych oraz kwota do wypłaty 4000 złotych. Miała ona zostać spłacona w 36 miesięcznych ratach po 337 złotych. We wniosku J. A. zawarł oświadczenie o zatrudnieniu w firmie (...) na umowę o pracę na czas nieokreślony z wynagrodzeniem netto w wysokości 3195 złotych. Po podpisaniu wniosku doradca finansowy wysłał wniosek do centrali celem weryfikacji zdolności kredytowej. Wynik weryfikacji był pozytywny. Przed zawarciem umowy J. A. w obecności doradcy finansowego wygenerował potwierdzenie otrzymania wynagrodzenia za pracę z firmy (...) za miesiąc lipiec. Okazał także fakturę VAT za zakup gazu celem potwierdzenia adresu zamieszkania.

W dniu 22 sierpnia 2014 r. w oddziale (...) J. A. podpisał umowę pożyczki gotówkowej o numerze (...) wraz z harmonogramem spłat na opisanych wyżej warunkach. W obecności doradcy finansowego wygenerował zlecenie stałe spłaty pożyczki. Wskazanego dnia przekazano mu kwotę 4 000 złotych tytułem pożyczki. Pożyczka została spłacona do kwoty 2194 złote.

(dowody: wniosek o udzielenie pożyczki w (...) z dnia 20 sierpnia 2014 r. k. 281, k. 2-8, wygenerowane potwierdzenie otrzymania wynagrodzenia k. 281, k. 9, faktura VAT za gaz k. 281, k. 10, umowa pożyczki gotówkowej numer (...) z dnia 21 sierpnia 2014 r. wraz z harmonogramem spłat i załącznikiem w postaci wyciągu z umowy ubezpieczenia k. 281, k. 13- 21, k. 185, wygenerowane zlecenie stałe spłaty pożyczki k. 281, k. 22, zeznania świadka R. B. k. 229v, k. 25v)

W dniu 18 marca 2015 r. J. A. złożył do Oddziału (...) S.A. w B. wniosek o udzielenie pożyczki gotówkowej w kwocie 26832 złote. Na kwotę tą składały się opłata przygotowawcza w wysokości 1592 złote, koszt ubezpieczenia 14344 złote oraz kwota do wypłaty 9000 złotych. Miała ona zostać spłacona w 48 miesięcznych ratach po 559 złotych. We wniosku oskarżony zawarł oświadczenie o zatrudnieniu w firmie (...) na umowę o pracę na czas nieokreślony z wynagrodzeniem netto w wysokości 3195 złotych. Wniosek został sprawdzony przez centralę i na jego podstawie wygenerowano umowę. W dniu 19 marca 2015 r. doradca finansowy z oddziału (...) w O. udał się do miejsca zamieszkania J. A., i tam po zweryfikowaniu dowodu osobistego podpisał z wymienionym umowę pożyczki gotówkowej o numerze (...) wraz z harmonogramem spłat na opisanych wyżej warunkach. W obecności doradcy (...) wygenerował zlecenie stałe spłaty pożyczki. W dniu 20 marca 2015 r. przekazano mu kwotę 9000 złotych. Spłacił jedną ratę pożyczki. Z kwoty 9000 złotych, przekazał (...) 4 000 złotych. Pozostałą sumę przeznaczył na spłatę innej pożyczki.

(dowody: wniosek o udzielenie pożyczki z dnia 19 marca 2015 r. k. 281, k. 29-35, umowa pożyczki gotówkowej o numerze (...) wraz z harmonogramem spłat i wyciągiem z umowy ubezpieczenia k.281, k. 36-44, k. 186, dane zlecenia stałego k. 281, k. 45, zeznania świadka A. K. k. 229v-230, k. 55v)

W dniu 08 stycznia 2015 r. J. A. udał się do placówki Banku (...) w O. i złożył wniosek o przyznanie kredytu gotówkowego w kwocie 73.140,00 złotych. Na kwotę tą składały się kwota 6 000 złotych do wypłaty oraz 13.140,00 tytułem opłaty za udostępnienie ubezpieczeń. Pożyczka miała zostać spłacona w 72 równych ratach po 1432,69 złotych. Wniosek został zarejestrowany przez doradcę klienta. Do wniosku J. A. przedłożył zaświadczenie o zatrudnieniu i zarobkach w firmie (...) z siedzibą w W.. Miał być zatrudniony jako specjalista ds. marketingu i reklamy na czas nieokreślony uzyskując dochód w wysokości 9400,00 złotych oraz dodatkowy dochód w wysokości 4 000 złotych. Na tej podstawie doszło do podpisania w dniu 08 stycznia 2015 r. umowy o kredyt gotówkowy nr (...) wraz z harmonogramem spłat. Tego samego dnia uruchomiono środki z kredytu. J. A. otrzymał przelew na kwotę 60 000 złotych. Wymieniony nie spłacał kredytu. Na dzień 30 listopada 2015 r. zadłużenie z tego tytułu wyniosło 74.873,58 złotych, w tym: zaległy kapitał w wysokości 70621,59 złotych, zaległe odsetki 3190,25 złotych, koszty banku 7, 70 złotych oraz odsetki karne 1054,04 złotych. Na poczet kredytu dokonano pięciu płatności: w dniu 29 stycznia 2015 r. na kwotę 1432,69 złotych, w dniu 28 lutego 2015 r. na kwotę 1432,69 złotych, w dniu 30 marca 2015 r. na kwotę 1358, 54 złote, w dniu 29 kwietnia 2015 r. na kwotę 79,73 złote oraz w dniu 28 maja 2015 r. na kwotę 659,84 złote. W dniu 08 stycznia 2015 r. J. A. z uzyskanej od (...) pożyczki o numerze (...) pożyczzył (...) kwotę 10 000 złotych. Wymienieni uzgodnili, że w okresie 72 miesięcy będzie spłacał raty po 240 złotych, na rachunek bankowy (...).

(dowody: wniosek o udzielenie kredytu z dnia 08 stycznia 2015 r. k. 281, k. 88, umowa o kredyt gotówkowy z dnia 08 stycznia 2015 r. wraz z certyfikatem ubezpieczenia i harmonogramem spłat k. 281, k. 89- 93, k. 120-138, zaświadczenie o zatrudnieniu i zarobkach k. 281, k. 94, k. 96, historia rachunku k. 281, k. 110-119,)

J. A. jest osobą niekaraną.

(dowód: karta karna k. 281, k. 246)

J. A. nie jest chory psychicznie ani upośledzony umysłowo. Rozpoznano u niego zaburzenia lękowo- depresyjne. Nie stwierdzono podstaw do kwestionowania poczytalności w rozumieniu art. 31 § 1 kk lub art. 31 § 2 kk.

(dowody: opinia sądowo- psychiatryczna k. 281, k. 250-253)

Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie powyższych dowodów oraz zeznań świadka R. P. k. 281, k. 50-51, informacji z (...) k. 281, k. 234-236, informacji z Banku (...) k. 281, k. 238.

Oskarżony J. A. nie przyznał się do popełnienia zarzucanych mu czynów. W postępowaniu przygotowawczym odmówił składania wyjaśnień. (k. 180)

W postępowaniu sądowym wyjaśnił, że (...) namówił go, aby wziął dla niego kredyt w W.. Oskarżony wyraził zgodę i zaciągnął 4 kredyty gotówkowe oraz hipoteczny, w placówkach G. Banku, E., (...) i w banku w Ł.. Pieniądze uzyskane z kredytu przekazał (...), który zadeklarował, że będzie spłacał kolejne raty. (...) spłacał pożyczki do sierpnia 2014 r. Oskarżony nie miał na to środków, gdyż od 2012 r. był bezrobotny. J. A. wyjaśnił, że (...) naciskał na niego, aby zaciągał kolejne kredyty. W czerwcu 2015 r. oskarżony zgłosił sprawę na Policję, ponieważ nie miał środków na spłatę pożyczek. (...) miał mu obiecać, że jak nie będzie miał pieniędzy na spłatę kredytów, to odda mu auta, które posiada w ramach umów leasingu. Podkreślił, że pod wpływem nacisków (...) zawarł umowy na zakup 11 aparatów iphone, które następnie oddał (...). (k. 247-247v)

Sąd zważył, co następuje:

Na wstępie należy zaznaczyć, iż oskarżony J. A. formalnie nie przyznawał się do popełnienia zarzucanych mu czynów, jednak w treści wyjaśnień potwierdził okoliczności istotne z punktu widzenia możliwości przypisania mu odpowiedzialności karnej za czyny z art. 286 § 1 kk i z art. 297 § 1 kk. Sąd dał wiarę wyjaśnieniom oskarżonego w tym zakresie. Korespondują one z zeznaniami świadków R. B. oraz A. K.. Znajdują odzwierciedlenie w zgromadzonej dokumentacji w postaci umów kredytowych oraz informacji uzyskanych od pokrzywdzonych spółek (...) S. A. oraz Banku (...) S. A.

Oskarżony przyznał, że w dacie składania wniosków kredytowych i podpisywania umów z pokrzywdzonymi firmami był osobą bezrobotną, nie uzyskiwał żadnych dochodów. Wyjaśnienia oskarżonego korespondują z informacjami z Urzędu Pracy oraz z informacjami z ZUS. Wynika z nich, że oskarżony od dnia 16 listopada 2012 r. do dnia 29 lipca 2015 r. był zarejestrowany jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku. Posiadał zatrudnienie od lipca do listopada 2015 r.

Jak wynika z analizy dokumentów związanych z zawarciem umów pożyczek gotówkowych z (...) S. A. o numerach (...) oraz (...), we wnioskach z dnia 20 sierpnia 2014 r. oraz 18 marca 2015 r. zawarł oświadczenie o zatrudnieniu w firmie (...) na umowę o pracę na czas nieokreślony z wynagrodzeniem netto w wysokości 3195 złotych. Niewątpliwie powyższe miało na celu wprowadzenie w błąd przedstawiciela wymienionej firmy co do faktu zatrudnienia. Składając oświadczenie tej treści oskarżony zmierzał do uzyskania pozytywnej weryfikacji zdolności kredytowej, co z kolei było warunkiem do uzyskania wnioskowanych kwot pożyczek. Tymczasem oskarżony był osobą bezrobotną i jak sam wskazał nie dysponował środkami na spłatę powyższych zobowiązań.

Oskarżony działając w powyższy sposób w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził (...) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem.

Po złożeniu wniosku w dniu 20 sierpnia 2014 r. i pozytywnej weryfikacji zdolności kredytowej, w dniu 22 sierpnia 2014 r. w oddziale (...) J. A. podpisał umowę pożyczki gotówkowej o numerze (...) wraz z harmonogramem spłat na łączną kwotę 12.137 złotych. Na kwotę tę składały się opłata przygotowawcza w wysokości 568 złotych, koszt ubezpieczenia 6632 złotych oraz kwota do wypłaty 4000 złotych. Miała ona zostać spłacona w 36 miesięcznych ratach po 337 złotych. Już tylko na marginesie należy podkreślić, iż w przypadku przedmiotowej pożyczki oskarżony w obecności doradcy finansowego wygenerował potwierdzenie otrzymania wynagrodzenia z firmy (...) za miesiąc lipiec. Okazał także fakturę VAT za zakup gazu celem potwierdzenia adresu zamieszkania. Po podpisaniu umowy w obecności doradcy

finansowego wygenerował zlecenie stałe spłaty pożyczki. Tego dnia przekazano mu kwotę 4 000 złotych tytułem pożyczki.

Następnie, po złożeniu w dniu 18 marca 2015 r. do Oddziału (...) S. A. w B. wniosku o udzielenie pożyczki gotówkowej i jego pozytywnej weryfikacji, w dniu 19 marca 2015 r. doradca finansowy z oddziału (...) w O. udał się do miejsca zamieszkania J. A., i tam po zweryfikowaniu dowodu osobistego podpisał umowę pożyczki gotówkowej o numerze (...) wraz z harmonogramem spłat, w łącznej kwocie 26832 złote. Na wskazaną kwotę składały się opłata przygotowawcza w wysokości 1592 złote, koszt ubezpieczenia 14344 złote oraz kwota do wypłaty 9000 złotych. Miała ona zostać spłacona w 48 miesięcznych ratach po 559 złotych. W obecności doradcy finansowego wygenerował zlecenie stałe spłaty pożyczki. W dniu 20 marca 2015 r. przekazano mu kwotę 9000 złotych.

Z analizy dokumentacji uzyskanej z Banku (...) w O., wynika, że w dniu 08 stycznia 2015 r. J. A. udał się do wskazanej placówki i złożył wniosek o przyznanie kredytu gotówkowego. Wniosek został zarejestrowany przez doradcę klienta. Do wniosku J. A. przedłożył zaświadczenia o zatrudnieniu i zarobkach w firmie (...) z siedzibą w W.. Miał być zatrudniony jako specjalista ds. marketingu i reklamy na czas nieokreślony, uzyskując dochód w wysokości 9400,00 złotych oraz dodatkowy dochód w wysokości 4 000 złotych. Niewątpliwie przedłożenie nierzetelnego oświadczenia miało istotne znaczenie dla uzyskania kredytu. Stanowiło bowiem podstawę do dokonania pozytywnej weryfikacji kredytowej. Oskarżony przedkładając nierzetelne zaświadczenie wprowadził pokrzywdzonego w błąd co do faktu zatrudnienia i osiąganych dochodów a w konsekwencji co do zamiaru wywiązania się z umowy.

Na podstawie tego zaświadczenia doszło do podpisania w dniu 08 stycznia 2015 r. umowy o kredyt gotówkowy nr (...) wraz z harmonogramem spłat, na łączną kwotę 73.140,00 złotych. Na kwotę tę składały się kwota 6 000 złotych do wypłaty oraz 13.140,00 tytułem opłaty za udostępnienie ubezpieczeń. Pożyczka miała zostać spłacona w 72 równych ratach po 1432,69 złotych. Tego samego dnia uruchomiono środki z kredytu. J. A. otrzymał przelew na kwotę 60 000 złotych.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków R. P., R. B. oraz A. K. przedstawicieli pokrzywdzonej spółki (...), co do okoliczności w jakich doszło do złożenia wniosków kredytowych i zawarcia umów. Są one jasne, spójne i logiczne. Znajdują potwierdzenie w zgromadzonej dokumentacji z postaci umów kredytowych.

Sąd dał wiarę wyjaśnieniom oskarżonego J. A., który utrzymywał, iż kolejne kredyty zaciągał pod wpływem i naciskiem (...). Wbrew stanowisku oskarżonego, powyższe nie może stanowić okoliczności uwalniającej wymienionego od odpowiedzialności karnej. Niezależnie bowiem od wpływu (...) na decyzję J. A. i rzetelność obietnic co do spłacania rat kredytów, podkreślić należy, iż to oskarżony składał wskazane wnioski kredytowe i podpisywał umowy. Oskarżony zawierał umowy z (...) oraz z Bankiem (...), składając podpisane przez siebie oświadczenia o zatrudnieniu, w sytuacji gdy był osobą bezrobotną. Zaciągał zobowiązania i wprowadzał pokrzywdzonych w błąd co do faktycznych możliwości wywiązania się z warunków spłaty. Następce działanie oskarżonego, obejmujące sposób rozporządzenia kwotami z uzyskanych pożyczek, pozostaje bez znaczenia dla odpowiedzialności karnej z tytułu art. 286 § 1 kk i z art. 297 § 1 kk. Oskarżony mógł je wydatkować w dowolny sposób. Jak wynika z jego wyjaśnień, przekazał je (...) w formie pożyczki. Stanowczo należy podkreślić, iż jakiegokolwiek uzgodnienia dokonane pomiędzy J. A. a (...) mają skutek jedynie w stosunkach wewnętrznych pomiędzy nimi. Sąd dał wiarę oskarżonemu, że zawarł z (...) umowy pożyczek (k. 281, k. 154, k. 155, k. 209) oraz ten złożył mu oświadczenia (k. 281, k. 153, k. 156, k. 207). Fakt, iż oskarżony zaciągał kolejne pożyczki pod wpływem namowy (...) znajduje odzwierciedlenie w korespondencji mailowej (k. 281, k. 157-158). Na przekazy kolejnych kwot wskazują potwierdzenia przelewów.

Powyższe nie wyklucza jednak odpowiedzialności karnej oskarżonego za przypisane mu przestępstwa. Wymagalność ewentualnych roszczeń oskarżonego wobec (...) nie jest przedmiotem niniejszego postępowania.

W szczególności, nawet ewentualne przyjęcie, że (...) deklarował spłatę zadłużenia nie stanowi okoliczności uwalniającej oskarżonego od odpowiedzialności karnej. Bowiem to oskarżony a nie (...) był stroną zawartych z pokrzywdzonymi umów. Oskarżony ponosi zatem odpowiedzialność za zaciągnięte zobowiązania i złożone oświadczenia dotyczące faktu zatrudnienia i wysokości zarobków. W realiach niniejszej sprawy nie ma znaczenia, iż

część kwoty wynikającej z umów została uregulowana. Jak wynika z wyjaśnień oskarżonego, to (...) spłacił część kwot w ramach uzgodnień z oskarżonym.

W doktrynie podnosi się, iż dla przestępstwa oszustwa nie ma potrzeby wykazywania, że w chwili zawierania umowy sprawca nie miał zamiaru wywiązać się ze zobowiązania, gdyż wystarczającym jest ustalenie, że pokrzywdzony nie zawarłby umowy, gdyby wiedział o okolicznościach, które były przedmiotem wprowadzenia go w błąd przez sprawcę. Do wprowadzenia w błąd skutkującego niekorzystnym rozporządzeniem mieniem wystarczające jest więc celowe wywołanie błędnego wyobrażenia o okolicznościach decydujących o rozporządzeniu lub sposobie rozporządzenia. (Vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 12 sierpnia 2016 r. w sprawie II AKa 194/16, LEX nr 2109571) Z taką sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie. J. A. nie posiadał środków na spłatę zaciągniętych zobowiązań kredytowych. Był osobą bezrobotną. Zawierając umowy kredytowe przedstawił nieprawdziwe oświadczenia dotyczące swojego zatrudnienia, co miało bezpośredni wpływ na decyzję pokrzywdzonych spółek co do przyznania wymienionemu kredytów. W rzeczywistości nie posiadał zatrudnienia ani zarobków, na podstawie których pokrzywdzeni przyznali mu kredyty na określonych w umowach warunkach. Niewątpliwie, gdyby znali oni prawdziwą sytuację majątkową oskarżonego, jego wnioski kredytowe nie były by rozpatrzone pozytywnie i nie doprowadziłyby pokrzywdzonych do niekorzystnego rozporządzenia mieniem.

Sąd dał wiarę pozostałym dokumentom, w tym obejmującym wniosek o udzielenie pożyczki w (...) z dnia 20 sierpnia 2014 r. k. 281, k. 2-8, wygenerowane potwierdzenie otrzymania wynagrodzenia k. 281, k. 9, faktura VAT za gaz k. 281, k. 10, umowa pożyczki gotówkowej numer (...) z dnia 21 sierpnia 2014 r. wraz z harmonogramem spłat i załącznikiem w postaci wyciągu z umowy ubezpieczenia k. 281, k. 13- 21, k. 185, wygenerowane zlecenie stałe spłaty pożyczki k. 281, k. 22, wniosek o udzielenie pożyczki z dnia 19 marca 2015 r. k. 281, k. 29-35, umowa pożyczki gotówkowej o numerze (...) wraz z harmonogramem spłat i wyciągiem z umowy ubezpieczenia k.281, k. 36-44, k. 186, dane zlecenia stałego k. 281, k. 45, wniosek o udzielenie kredytu z dnia 08 stycznia 2015 r. k. 281, k. 88, umowa o kredyt gotówkowy z dnia 08 stycznia 2015 r. wraz z certyfikatem ubezpieczenia i harmonogramem spłat k. 281, k. 89- 93, k. 120-138, zaświadczenie o zatrudnieniu i zarobkach k. 281, k. 94, k. 96, historia rachunku k. 281, k. 110-119, informację z (...) k. 281, k. 234-236, informację z Banku zachodniego (...) k. 281, k. 238 , informację z Urzędu Pracy, informacji z ZUS oraz dane o karalności Nie były one w toku postępowania kwestionowane.

Sąd podzielił opinię biegłych psychiatrów co do poczytalności oskarżonego. Jest ona jasna, spójna, zupełna. Biegli odpowiedzieli na wszystkie zadane im pytania a wyciągnięte wniosku w sposób rzeczowy uzasadnili. Opinia nie była kwestionowana przez strony.

W zakresie kwalifikacji prawnej Sąd zważył, co następuje:

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału wina oskarżonego nie budzi wątpliwości, z tym, że opis czynów zarzucanych oskarżonemu należało zmodyfikować.

Podkreślić należy, iż oskarżony czynów opisanych w punkcie I a o dopuścił się w dniu 22 sierpnia 2014 r. oraz 19 marca 2015 r. W ocenie Sądu wpływ siedmiu miesięcy pomiędzy poszczególnymi czynami uniemożliwia zakwalifikowanie ich jako popełnionych w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, tj. w warunkach art. 12 kk. Stanowią one dwa odrębne czyny. Przemawiają za tym wyjaśnienia oskarżonego, z których wynika, iż zamiar zaciągnięcia kolejnej pożyczki każdorazowo pojawiał się na kolejną prośbę (...). Oskarżony nie wskazywał aby było to jedno porozumienie dotyczące wielu pożyczek i kredytów.

Mając na uwadze powyższe, w ramach zarzucanego oskarżonemu w punkcie I a o czynu z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 12 kk Sąd uznał go za winnego tego, że:

a/ w dniu 22 sierpnia 2014 r. w O. w oddziale (...) S. A. przy ul. (...), wspólnie i w porozumieniu z inną osobą, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadził w błąd przedstawiciela wymienionej firmy co do faktycznych możliwości

wywiązania się z warunków umowy (...) oraz co do faktu zatrudnienia i doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem wymienioną firmę na kwotę 4.000 złotych, tj. czynu z art. 286 § 1 kk,

oraz tego, że:

b/ w dniu 19 marca 2015 r. w O. w oddziale (...) S. A. przy ul. (...), wspólnie i w porozumieniu z inną osobą, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadził w błąd przedstawiciela wymienionej firmy co do faktycznych możliwości wywiązania się z warunków umowy (...) oraz co do faktu zatrudnienia i doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem wymienioną firmę na kwotę 9.000 złotych, tj. czynu z art. 286 § 1 kk.

W świetle zgromadzonego materiału dowodowego wina oskarżonego w zakresie punktu II a o tj. czynu z art. 297 § 1 kk w zb. z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk nie budzi wątpliwości.

W dniu 08 stycznia 2015 r. w O. działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem Bank (...) S. A. z siedzibą we W., poprzez posłużenie się nierzetelnym zaświadczeniem o zatrudnieniu i dochodach w firmie (...) z/s w W., które miało istotne znaczenie dla uzyskania kredytu i wprowadzenie w błąd co do faktu zatrudnienia oraz osiąganych dochodów, a tym samym zamiaru wywiązania się z umowy o kredyt gotówkowy nr (...). Należało jednak przyjąć, że opisanym działaniem doprowadził on do niekorzystnego rozporządzenia mieniem Bank (...) S. A z siedzibą we W. na kwotę 60.000 złotych. Taka suma została ostatecznie przekazana na konto oskarżonego. Pozostałe należności miały charakter uboczny i nie zostały faktycznie przekazane oskarżonemu do dyspozycji. Nie mogą tym samym stanowić przedmiotu niekorzystnego rozporządzenia mieniem.

Wymierzając karę oskarżonemu Sąd miał na uwadze całokształt okoliczności zarówno łagodzących jak i obciążających, w szczególności stopień społecznej szkodliwości popełnionych przez niego czynów i stopień winy. Sąd uwzględnił również cele zapobiegawcze i wychowawcze kary w stosunku do sprawcy, a ponadto potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Stopień społecznej szkodliwości popełnionych przez oskarżonego czynów jest znaczny. Za taką oceną przemawia przede wszystkim sposób i okoliczności działania, zaplanowany, przemyślany i konsekwentnie realizowany zamiar sprawcy. Oskarżony występował o kredyty podając w składanych wnioskach nieprawdziwe dane, w tym co do wysokości osiąganych dochodów. Nadto, załączał nierzetelne zaświadczenia o zatrudnieniu, które miały gwarantować przyznanie kredytu we wnioskowanej wysokości. Zaświadczenie o zatrudnieniu było weryfikowane poprzez wykonanie telefonu do pracodawcy i potwierdzenie zatrudnienia. Pracownikowi (...) oskarżony okazał rachunek z banku z potwierdzeniem wpłaty wynagrodzenia oraz rachunki potwierdzające miejsce zamieszkania. Taki stopień zorganizowania świadczy o wysokim stopniu premedytacji nakierowanym na realizację przestępczego celu. Oskarżony, który od 2012 r. jest osobą bezrobotną znalazł w ten sposób łatwy sposób zarobkowania. Niewątpliwie działał on wspólnie i porozumieniu z inną osobą. Nie sposób jednak uznać, iż pełnił w opisanym procederze rolę podrzędną. Podkreślić należy, iż podpisywał on dokumenty przedstawione mu przez współnika. Zdawał sobie jednak sprawę z ich znaczenia. Działał w celu doprowadzenia instytucji (...) oraz Banku (...) S. A. z siedzibą we W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem.

Jako okoliczność łagodzącą należało przyjąć, dotychczasową niekaralność oskarżonego.

Uwzględniając powyższe okoliczności, w ocenie Sądu, kary jednostkowe pozbawienia wolności są adekwatne do wagi czynów i osoby sprawcy. Przy wymiarze kar jednostkowych Sąd miał na uwadze wysokość niekorzystnego rozporządzenia mieniem, do jakiego oskarżony doprowadził wskazanymi poszczególnymi czynami pokrzywdzonych.

Łączność przedmiotowa i podmiotowa popełnionych czynów, ich ilość, waga, uzyskane z każdego z nich środki, przemawiają za orzeczeniem wobec oskarżonego kary łącznej z zastosowaniem metody częściowej absorpcji w wysokości określonej w punkcie III wyroku.

W ocenie Sądu, okoliczności popełnienia zarzuczanych oskarżonemu czynów pozwalają na wywiedzenie pozytywnej prognozy kryminologicznej względem oskarżonego i warunkowe zawieszenie wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności. Okres próby w wymiarze 4 lat pozwoli na weryfikację postawy oskarżonego i będzie wystarczający dla osiągnięcia celów orzeczonej kary, a w szczególności zapobieżenia powrotowi do przestępstwa i skłonienia oskarżonego do przestrzegania porządku prawnego. Zapewni także możliwość realnego działania w celu wywiązania się z obowiązku naprawienia szkody i spłaty zobowiązań. Oskarżony jest osobą niekaraną. W ocenie Sądu kara pozbawienia wolności wymierzona w systemie bezwzględny była by w okolicznościach sprawy nieuzasadnioną okolicznościami represją.

Sąd orzekł o obowiązku naprawienia szkody kierując się klauzulą antykumulacyjną. Jak wynika z poczynionych ustaleń, pokrzywdzony (...) Sp. z o.o. skierował roszczenie wynikające z umów o numerach (...) na drogę postępowania cywilnego. Sąd Rejonowy w Bielsku Białej w dniu 29 września 2015 r. wydał nakaz zapłaty o sygn. akt I Nc 4984/15, który został w dniu 19 listopada 2015 r. opatrzony klauzulą wykonalności. Należało zatem uznać, iż o roszczeniu majątkowym wynikającym z popełnienia przez oskarżonego przestępstw opisanych w punkcie I prawomocnie orzeczono.

Sąd nałożył na oskarżonego obowiązek naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonego Banku (...) S. A. z siedzibą we W.. W tym zakresie roszczenie wynikające z przestępstwa nie było przedmiotem rozpoznania w innej sprawie. Sąd orzekający zobowiązany był zastosować przepisy odnoszące się do obowiązku naprawienia szkody w brzmieniu obowiązującym przed 1 lipca 2015 r. jako korzystniejsze dla sprawcy. Pojęcie szkody wynikającej z przestępstwa było rozumiane według tych przepisów w sposób węższy.

W doktrynie podnosi się, że obowiązek naprawienia szkody oznacza, że chodzi tu jedynie o naprawienie rzeczywistej szkody wynikłej bezpośrednio z przestępstwa i tylko w zakresie dotąd niezrekompensowanym. Zatem nie jest dopuszczalne przy ustalaniu jej rozmiarów, uwzględnianie następstw tego czynu, a więc takich elementów szkody, które nie wynikają bezpośrednio z zachowania sprawcy, czy też bezpośrednich skutków jego przestępnego zachowania, co tym samym wyklucza możliwość uwzględniania tu odsetek (tak już np. w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 1971 r., VI KZP 81/70, OSNKW 1971, z. 10, poz. 144, a także w wyrokach Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 1994 r., WR 75/94, OSNKW 1994, z. 7-8, poz. 46, z dnia 4 lutego 2002 r., II KKN 385/01, LEX nr 53028, z dnia 15 kwietnia 2002 r., II KKN 387/01, LEX nr 52943, czy z dnia 9 lipca 2008 r., II KK 137/08, LEX nr 436369; zob. też wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 13 grudnia 2011 r., II AKa 233/11, LEX nr 1147594). Podobne stanowisko reprezentowane jest zresztą na gruncie takiego obowiązku, ale orzecanego w oparciu o art. 46 k.k. (zob. np. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 23 lipca 2009 r., V KK 124/09, LEX nr 519632, czy wyrok z dnia 1 lutego 2011 r., III KK 243/10, LEX nr 784276). Stanowisko to aprobowane jest także przez doktrynę prawa karnego (zob. np. Z. Sienkiewicz [w:], Kodeks karny. Komentarz, O. Górniok [red.], Warszawa 2006, s. 150, A. Marek, Kodeks karny. Komentarz, Warszawa 2010, s. 163-164, M. Szewczyk [w:] Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz, A. Zoll [red.], Warszawa 2012, t. I, s. 716-717). – vide Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2014 r. w sprawie sygn. akt II KK 4/14

Z tego względu należało na oskarżonego nałożyć obowiązek naprawienia szkody jedynie w takim zakresie, w jakim doszło do wyrządzenia rzeczywistej szkody wynikłej bezpośrednio z popełnienia przestępstwa.

W konsekwencji wysokość szkody wyrządzonej przestępstwem opisanym w punkcie II a o została określona jako kwota, którą Bank rzeczywiście wypłacił oskarżonemu tj. 60 000 złotych. Pozostała suma wskazana we wniosku o naprawienie szkody obejmowała m.in. koszty ubezpieczenia oraz odsetki. W ocenie Sądu należy podzielić przytoczony pogląd Sądu Najwyższego i przyjąć, że kwoty te stanowią zarobek banku i nie należy ich utożsamiać ze szkodą wynikającą bezpośrednio z przestępstwa z art. 286 § 1 kk. Podkreślić należy, iż szkodę we wskazanym rozumieniu może stanowić jedynie taka suma, którą pokrzywdzony faktycznie rozporządził przekazując ją oskarżonemu, a nie spodziewane zyski pokrzywdzonego w postaci odsetek lub kwota ubezpieczenia, albowiem nie wynikają one

bezpośrednio z zachowania sprawcy. Niezaspokojonych roszczeń w tym zakresie pokrzywdzony może dochodzić na drodze postępowania cywilnego.

Sąd zasądził od oskarżonego koszty sądowe w całości uznając, iż jego sytuacja materialna i osobista nie uzasadnia zwolnienia od ich poniesienia.